

Pozice ČR k migraci do EU ve světle současné azylové krize

Podkladový dokument ke kulatému stolu, který se koná v rámci Národního konventu o EU 25. 11. 2014

Analytický tým think-tanku Evropské hodnoty

Pracovní skupina Prostor svobody, bezpečnosti a práva

Think-tank Evropské hodnoty je nevládní instituce, která prosazuje zvyšování politické kultury v České republice i na evropské úrovni.

Svobodu pohybu v rámci Evropské unie považují Češi za největší výdobytek evropské integrace a nejviditelnější přínos našeho členství. Ekonomická prospěšnost řízené legální imigrace pro kvalifikované pracovníky ze států mimo EU je evidentní. Migrace se však stala velmi citlivým tématem a v řadě států i hlavní bodem volebních kampaní, politických debat i populistického zneužívání. Přestože věcně jsou volný pohyb uvnitř EU a imigrace ze třetích zemí odlišnými tématy, politicky jsou úzce provázané. Faktem je, že imigrační tlak do EU se vlivem destabilizace našeho sousedství dramaticky zvyšuje a na evropské úrovni probíhá zásadní diskuse, jak vyvážit solidaritu mezi členskými státy s odpovědností za uplatňování již dohodnutých pravidel a ochranu vlastních vnějších hranic. Situace, pro kterou se vžívá označení azylová krize, jen zvyšuje napětí a nedůvěru mezi členskými státy. V kontextu těchto debat, které mohou vést k podstatným změnám, si Česká republika musí definovat svou strategickou pozici.

K diskusi vedoucí k formulování pozice ČR navrhujeme následující otázky:

1. Je v zájmu České republiky podpora komunitarizace nástrojů imigrační politiky a ochrany vnějších hranic, tak jak je navrhuje Evropská komise, v kontextu oslabování důvěry mezi členskými státy?
2. Jakým způsobem může Česká republika solidárně a efektivně přispět ke snaze EU o zvládnání imigračního tlaku, aniž by se sama vystavila rizikům a nákladům, která není připravena nést?
3. Jaké střednědobé a dlouhodobé sociální, bezpečnostní, ekonomické a politické důsledky by přineslo, pokud by se do ČR přesídlovalo (např.) 13 000 syrských uprchlíků v horizontu jednoho roku?

1. Úvod

a. Shrnutí situace v případě České republiky

Pravomoci členského státu

Imigrační politika v oblasti dlouhodobých pobytů a ochrany podle mezinárodního práva je ponechána v pravomoci členských států. Přesto i zde bylo přijato velké množství evropské legislativy. Členské státy jsou vázány závazky především v procesních otázkách (např. Dublinská směrnice v oblasti azylu upravuje příslušnost státu k vedení řízení o udělení azylu). Státy samotné si mohou určit, jaký přístup zaujmou v případě udělování azylu a jaká kritéria použijí.

V případě České republiky je tato problematika v gesci Ministerstva vnitra. Podílí se na ní v určitých případech i další ministerstva – jedná se především o Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a Ministerstvo zahraničních věcí. Dále se do procesu přijímání, a odmítání, žadatelů o azyl zapojuje i Policie ČR. Část správních činností souvisejících s vydáváním pobytových oprávnění byla v minulých letech převedena na [Ministerstvo vnitra](#), které tím dále rozšířilo svoji agendu.^[1]

Legislativa

Ministerstvo vnitra je gestorem azylové politiky i v oblasti legislativně-právní. Odpovídá za ní odbor azylové a migrační politiky. Klíčovými právními předpisy jsou zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a v oblasti azylové ochrany se jedná o zákon č. 325/1999 Sb. o azylu. Přijímaná opatření na úrovni ministerstev i vlády mají být v souladu se Zásadami politiky vlády v oblasti migrace cizinců[2]. Stručný dokument z roku 2003 shrnuje následující zásady:

Zásada 1	Česká republika s ohledem na mezinárodní závazky, které pro ni vyplynou z členství v Evropské unii, důsledně prosazuje řídicí roli státu v oblasti migrace.
Zásada 2	Migrační politika státu je založena na koordinovaném postupu všech státních orgánů, orgánů územní a zájmové samosprávy a na podpoře ze strany dalších subjektů zabývajících se migrací.
Zásada 3	Migrační politika státu je zaměřena na odstraňování všech forem nelegální migrace a jiných nelegálních aktivit a to jak opatřeními na poli mezinárodní spolupráce, tak i opatřeními národními.
Zásada 4	Migrační politika státu neklade překážky legální migraci, a podporuje imigraci, která je pro stát a společnost v dlouhodobé perspektivě přínosná.
Zásada 5	Realizace migrační politiky státu předpokládá široké zapojení nevládních a dalších organizací občanské společnosti.
Zásada 6	Česká republika se spolupodílí na úsilí světového a evropského společenství na řešení migračních důsledků humanitárních krizí a na odstraňování příčin těchto jevů.

Aktuální počty migrantů

Na území České republiky žilo v roce 2013 [441,5 tisíc cizinců, tedy 4,1 % české populace](#). [3] Do tohoto čísla jsou započítáni jak cizinci, kteří pocházejí z jiných států Evropské unie, tak občané třetích států. Občané EU pobývají v České republice na základě evropského práva a pocházejí především ze Slovenska, Polska a Německa. Občané třetích zemí, převážně z Ukrajiny, Vietnamu a Ruska, pobývají v České republice na základě patřičných víz či povolení k pobytu. V jejich případě se většinou jedná o tzv. ekonomickou migraci. Tito cizinci přicházejí do České republiky za účelem zaměstnání nebo podnikání. Otázka toho, kteří cizinci jsou pro ČR ekonomicky žádoucí a jejichž příchod by měl být podporován, je bezpochyby také podstatným tématem, my se mu nicméně zde věnovat nebudeme.

Stav k 31. 12. 2012	Celkově	- z toho pobyt na 12 měsíců a více	- z toho azyl
Cizinci celkově v ČR	438 076	426 024	2 130
občané EU	160 792	160 642	150
občané třetích zemí	277 284	265 382	1980
bez občanství/nezjištěno	1 346	1278	63

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/tabulky/ciz_pocet_cizincu-006#.VFZvWPISOp4

V roce 2013 byl na vnější schengenské hranici České republiky (čili na mezinárodních letištích) odepřen vstup 311 osobám. Oproti roku 2012 se jedná o více než 60% nárůst. Mezi nejčastěji zastoupené národnosti patřili občané Arménie (115 osob), Ruska (61 osob), Turecka (15 osob), Gruzie (11 osob) a vstup byl odepřen i 23 uprchlíkům.^[4]

V roce 2013 v České republice požádalo o udělení mezinárodní ochrany celkem 707 osob, tj. o 46 žádostí méně než v předchozím období. V roce 2013 byl zaznamenán vůbec nejnižší počet podaných žádostí o mezinárodní ochranu v historii České republiky. Hlavními zdrojovými zeměmi žadatelů o mezinárodní ochranu v roce 2013 byly Ukrajina (146 žadatelů), Sýrie (69 žadatelů), Rusko (54 žadatelů), Vietnam (49 žadatelů) a Arménie (42 žadatelů). Těchto pět státních příslušností podalo dohromady více než polovinu všech žádostí (50,9 %). V České republice byl azyl udělen v 95 případech. Nejčastěji byl azyl udělen státním příslušníkům Myanmaru (29 žadatelů), Ruska (12 žadatelů), Ukrajiny (9 žadatelů), Běloruska (8 žadatelů) a Arménie (7 žadatelů).

Doplňkovou ochranu Ministerstvo vnitra ve stejném roce udělilo 256 žadatelům. Tato forma ochrany byla nejčastěji udělena státním příslušníkům Sýrie (98 osob), Běloruska (68 osob), Kuby (30 osob), dále následovaly osoby bez státní příslušnosti (11) a státní příslušníci Iráku (13 osob). Doplnková ochrana byla prodloužena ve 201 případech. Nejčastěji se jednalo o státní příslušníky Běloruska (43 osob), Sýrie (30 osob), Iráku (26 osob), Uzbekistánu (19 osob) a osoby bez státní příslušnosti (19).^[5]

Azyl

Od roku 2003, kdy české úřady zaznamenaly 11 400 žádostí o azyl, počet žadatelů o azyl neustále klesal až na historicky nejnižší hodnotu v loňském roce 2013. Tehdy o azyl požádalo 707 osob.^[6] Ministerstvo vnitra tento pokles vykládá jako celkovou stabilizaci problematiky mezinárodní ochrany a dává jej do souvislosti se vstupem do Evropské unie a aplikací tzv. dublinského nařízení.^[7] V evropském měřítku se jedná o velmi malé číslo, je ovšem srovnatelné s počtem žadatelů o azyl na Slovensku (440 za rok 2013).^[8] Pozitivní odpověď na žádost dostane přibližně jedna třetina osob. Je jim přiznán statut azylanta nebo jim je udělena doplňková ochrana. V porovnání

s evropskými zeměmi jde o poměrně restriktivní přístup a Česká republika nepatří mezi země, které by byly azylanty preferovány.

b. Projekce do budoucna a výzvy, kterým bude muset EU čelit

Imigrace do EU je závislá na faktorech založených převážně na mezinárodněpolitických základech. Země, ze kterých pochází nejvíce žadatelů o azyl na evropské úrovni, jsou zasažené válečnými konflikty a humanitárními krizemi, které se nechýlí ke konci. Jedná se o Sýrii, Eritreu, Afghánistán, Pákistán i Srbsko. Sýřané přitom tvoří 17 % všech žadatelů o azyl a toto číslo bude podle dostupných údajů dále vzrůstat. Úřad Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky ([UNHCR](#)) předpokládá, že více než 4 miliony Sýřanů opustí do konce roku 2014 svoji vlast. Velká část z nich zůstane v okolních zemích regionu, ale zvýší se i počet žadatelů o azyl v Evropě.^[9]

Česká republika se liší od evropského průměru v národnostním složení žadatelů o azyl. V aktuálním [druhém čtvrtletí roku 2014](#) pocházeli žadatelé o azyl z poloviny z Ukrajiny. Sýrie sice patří na druhé místo v počtu žadatelů o azyl, jedná se nicméně o pouhých 8 % všech žádostí.^[10] Mezi další národnosti patří Bělorusové, Vietnamci a Rusové. Je otázkou, nakolik se České republiky dotkne pokračování války v Sýrii a jestli dojde ke zvyšování počtu žadatelů o azyl pocházejících z této země. Oproti jiným oblastem Evropské unie by se do budoucna mohlo jednat o zvýšení počtu imigrantů spíše ze zemí východní Evropy, obzvláště z Ukrajiny. Zatím ovšem k nárůstu nedošlo. Podle dostupných dat žádalo v ČR v roce 2013 o azyl celkem 710 Ukrajinců, za druhé čtvrtletí roku 2013 bylo přijato pouze 135 žádostí. Na evropské úrovni se naopak jedná o zásadní navýšení počtu ukrajinských žadatelů – za stejná období podalo žádost o azyl více než desetkrát více Ukrajinců.^[11]

Ačkoliv můžeme polemizovat o budoucím růstu počtu žádostí o azyl ať už ze Sýrie nebo Ukrajiny podaných v České republice, musíme vnímat postavení ČR i v rámci Evropské unie. Pokud poroste počet žadatelů o azyl v EU celkově, bude se muset i Česká republika zapojit do řešení současné situace, kterou lze chápat jako krizovou, vzhledem ke skutečnosti, že počet uprchlíků ze Sýrie neustále roste. Velká část z nich zatím zůstává v sousedních zemích, které ovšem nebudou moci dále poskytovat azyl dalším skupinám žadatelů.^[12]

Budoucnost migrační a azylové politiky na evropské úrovni bude jistě ovlivněna i personálním obsazením klíčových postů jako v případě komisaře pro migraci Dimitrise Avramopoula, který pochází z Řecka. Obdobně má svůj vliv i italské předsednictví Rady EU, které má migraci jako jednu ze svých priorit a bezpochyby se bude snažit o prosazení svého přístupu k řešení nastalé situace.

2. Pozice evropských států k migraci

a. Jižní státy

Evropské státy, které mají za svou jižní hranici Středozevní moře, čelí problémům souvisejícím s blízkostí destabilizovaného regionu jižního a jihovýchodního sousedství EU, včetně občanskou válkou zmítané Sýrie. Především Itálie tento problém vnímá jako velmi zásadní. Z evropských států má oproti minulému roku největší relativní nárůst žadatelů o azyl – o více než 150 %. Jižní státy nemusí řešit pouze samotná čísla, ale především skutečnost, že právě ony jsou krizovým oblastem nejbližší a dělí je pouze moře. V důsledku své geografické polohy čelí občanům třetích zemí, kteří se snaží překročit vnější evropskou hranici nelegálně. V této situaci si [Itálie stěžuje](#), že Evropská unie ani ostatní členské státy nepomáhají dostatečně se zvládnutím italské azylové krize.^[13] Přestože obdrží méně žádostí o azyl než Německo, nebo jiné severněji položené státy, vynakládá velkou sumu na námořní operace – donedávna „Mare Nostrum“, jejímž cílem bylo chránit italské hranice a postarat se o uprchlíky přijíždějící do Evropy na lodích přes Středozevní moře.

Jako klíčový koncept při zvládnání azylové krize a přílivu nelegálních migrantů vidí Itálie solidaritu mezi členskými státy. Vzhledem k velkému počtu azylantů i finanční náročnosti operace Mare Nostrum Itálie apeluje na ostatní členské státy, aby se zapojily do zvládnání těchto problémů. Operace Mare Nostrum byla sice financována i skrze Evropskou unii, realizována ale byla Itálií. Může se jednat o finanční podporu poskytovanou skrze Evropskou unii i přímou pomoc s relokací žadatelů o azyl. Obecně mají tyto varianty za cíl snížit zátěž kladenou na Itálii a ostatní jižní členské státy. Se stoupající závažností azylové krize související s přílivem žadatelů o azyl ze Sýrie, [přislíbily členské státy podporu a finanční pomoc](#) těm státům, kterých se tato krize přímo dotýká.^[14]

b. Severní státy

Ačkoliv je v souvislosti s migrací více slyšet o jižních státech, jsou to především severní evropské státy, které přijímají nejvíce azylantů v absolutních číslech i vzhledem k velikosti svého obyvatelstva. Mezi státy s největším počtem žadatelů o azyl patří Německo, Francie a Švédsko, přičemž Německo obdrželo téměř dvakrát více žádostí než Francie. Švédsko je zároveň evropským státem s [největším počtem žadatelů na obyvatele](#).^[15] Do severních států přijíždí imigranti převážně prostřednictvím mezinárodních letišť.

Severní státy obvykle apelují na princip individuální zodpovědnosti členských států, který může být dán do protikladu s principem solidarity. Toto striktní rozdělení se ovšem začíná poslední dobou hroutit vzhledem k závažnému zhoršování azylové situace. Státy se zavazují k solidaritě, která je manifestovaná závazky finanční podpory i zajištění relokace a přesídlení.

c. Střední Evropa – má Visegrádská čtyřka společnou řeč v otázce imigrace?

Státy Visegrádské čtyřky, Česká republika, Polsko, Maďarsko a Slovensko, spojuje nejen geografická poloha ve středu Evropy, ale i společná historie zemí, ze kterých po dlouhá léta emigranti odcházeli do západních států. Státy střední Evropy nepředstavovaly pro občany třetích zemí cílové body jejich cesty, ale pouze transitní místa, ze kterých se snažili dostat do zemí bohaté západní Evropy. Po úspěšné ekonomické transformaci a vstupu do Evropské unie (2004) se proměnila i podoba imigrace. Došlo jednak ke kvalitativní změně, kdy migranti začali mít zájem zůstat i na našem území, i ke změně právní souvislosti se zařazením zemí V4 do Schengenského prostoru. Ačkoliv se Česká republika odlišuje od ostatních zemí tím, že nemá pozemní vnější hranice EU, tak se počtem imigrantů příliš neliší od Slovenska, Maďarska nebo Polska. Všechny čtyři země se v počtu přistěhovalců na obyvatele nachází [ve spodní třetině evropských států.\[16\]](#) Česká republika vyniká mezi ostatními státy V4 v případě nárůstu počtu žadatelů o azyl ve druhém čtvrtletí roku 2014 v porovnání se stejným obdobím v roce 2013. Jednalo se přibližně o 75% nárůst, zatímco ostatní státy V4 zaznamenaly pokles o [50–70 %.\[17\]](#)

Společné problémy i výzvy, kterým musí státy V4 čelit v oblasti imigrace, by měly být základem spolupráce na regionální i na evropské úrovni. Může se jednat nejen o výměnu informací, ale především o spolupráci v oblasti přijímání politik a sdílení osvědčených postupů. Ačkoliv se jedná především o otázky ekonomické migrace a zabránění nelegální migrace, ani otázka uprchlíků není nepodstatná. Ačkoliv se liší počet žádostí o azyl [\[18\]](#), tak tyto země mají shodně malé počty udělovaných azylů. Pouze okolo [30 % žadatelů](#) dostalo v poslední době status azylanta nebo doplňkové ochrany a jedná se i o podobné národnostní složení žadatelů o azyl. [\[19\]](#) Státy střední Evropy mají podobně restriktivní přístup k azylové politice a dá se hovořit o [absenci jasně formulované imigrační politiky.\[20\]](#)

d. Evropská komise

Nově inaugurovaná Komise Jeana-Clauda Junckera změnila oproti předchozímu období rozložení svých portfolií a agenda migrace se dostala na seznam 10 hlavních priorit. Komisařem pro migraci, vnitřní věci a občanství se stal Dimitris Avramopoulos, bývalý řecký ministr obrany a zahraničí. [Juncker](#) zdůrazňuje především princip solidarity a vypracování silné společné azylové politiky. Posílit chce i roli Frontexu, na jehož větší rozpočet by měly přispět i členské státy. [\[21\]](#) Důležitost, kterou Juncker tématu migrace minimálně symbolicky přiznává, je vidět na skutečnosti, že portfolio nového komisaře obsahuje migraci explicitně v oficiálním názvu. Jinak však nedošlo k žádné změně na úrovni organizace generálního ředitelství pro vnitřní záležitosti, kam migrace spadá, takže patrně nelze očekávat dramatické změny v přístupu nové Komise. Agenda vnitřních záležitostí je v nové struktuře Komise podřízena 1. místopředsedovi Timmermansovi, který je zodpovědný za uplatňování Listiny základních práv EU. Dodržování lidských práv chápe [Avramopoulos](#) jako klíčové a má se týkat všech migrantů bez ohledu na jejich status. [\[22\]](#)

e. Vliv současného předsednictví na otázku migrace

Itálie převzala předsednictví Rady EU na druhou polovinu roku 2014. Vzhledem k postavení Itálie v problematice migrace, zahrnuje tuto oblast mezi své priority a dává si za cíl zajistit pokrok na evropské úrovni. Itálie v rámci svého předsednictví zdůrazňuje roli solidarity a doufá v přijetí takových politik, které by jí zajistily materiální i finanční podporu. V programu společného předsednictví Itálie, Lotyšska a Lucemburska lze najít důraz na implementaci přijatého legislativního rámce společného evropského azylového systému. Dále klade důraz na skutečnou solidaritu při zachování zásady odpovědnosti členských států. Jako klíčovou vidí zvýšenou praktickou spolupráci v rámci Unie i se třetími zeměmi, především v oblasti dobrovolného návratu. Pro Itálii je její předsednictví příležitostí jak formovat debatu o evropské imigrační politice a promítnout do ní své zájmy. Může při tom využít skutečnosti, že počet žadatelů o azyl právě v Itálii vzrostl meziročně nejvíce z EU. Dramaticky narostly i finanční náklady, které musí vynakládat na ochranu společných hranic. Zatlačit může na severní členské státy s ohledem na rozdílné potřeby – zatímco ty nemají tak velký příliv nelegálních přistěhovalců, mají velká čísla žadatelů o azyl. Při jednání o podobách evropské imigrační politiky a podobách solidarity je potřeba zohlednit právě tyto regionální rozdíly.[\[23\]](#)

3. Zhodnocení současné české pozice k migraci

Při formování české pozice vůči migraci hraje ústřední roli Ministerstvo vnitra. Při realizaci agendy spolupracuje s dalšími resorty i neziskovými organizacemi. Nepostradatelnou roli mají ale i politické strany, které mohou formovat veřejnou debatu a další politické směřování.

a. Aktéři státní správy

Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra je gestorem migrační a azylové politiky a přijalo několik dokumentů, které jsou klíčové pro chápání migrační politiky v ČR. Jedná se především o Zásady politiky vlády v oblasti migrace cizinců a Zásady koncepce integrace cizinců na území České republiky, na jejichž základě byla přijata Koncepce integrace cizinců a každoroční Postup při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců.[\[24\]](#)

Zásady politiky vlády v oblasti migrace cizinců je základní koncepční dokument, ve kterém ČR vyjadřuje vůli aktivně se zabývat migrační politikou při respektování mezinárodních závazků. Jako **prioritu** si stanovuje přijetí účinných opatření, která by podpořila legální migraci přínosnou pro ČR a omezila rozsah nelegální migrace. [\[25\]](#) Jedná se o krátký, šestibodový dokument, který se hlásí kromě výše uvedeného k řídicí roli státu, spolupráci se subjekty zabývajícími se migrací a k spolupodílení se na „úsilí světového a evropského společenství na řešení migračních důsledků humanitárních krizí a na odstraňování příčin těchto jevů“. [\[26\]](#)

Konkrétní podoba tohoto podílu na řešení například současné azylové krize není však zatím zcela zřejmá. Česká republika nepřislíbila přijmout syrské uprchlíky v rámci jejich přesídlení a na berlínské konferenci věnované otázce syrských uprchlíků[27] poukázala na svůj příspěvek k řešení krize ve formě pomoci v regionu, nezmínila ovšem, jak by mohla pomoci uprchlíkům, kteří nestabilní region chtějí opustit. Je otázkou, nakolik je více než 10 let starý dokument stále platný v oblasti, která se v posledních letech rapidním způsobem změnila. Dokument, který se nevěnuje ani konkrétním geografickým regionům ani tématům, kterým by se Česká republika měla věnovat, zůstává dokumentem velmi obecným. Evropská dimenze migrační politiky, v dnešní době zcela zásadní, je ze Zásad téměř vynechána a klíčové otázky dnešní doby v ní tak jen těžko najdou odpověď.

Ministerstvo zahraničních věcí

Ačkoliv leží primární odpovědnost za migrační a azylovou politiku na Ministerstvu vnitra, tak se tvorby a realizace politiky účastní i další resorty, včetně Ministerstva zahraničních věcí. Z povahy obou ministerstev je přístup k problematice lehce odlišný a reflektuje jejich odlišné priority. Zatímco je tedy MV poměrně opatrné a mezi podstatná hlediska patří zejména bezpečnost státu, Ministerstvo zahraničních věcí naopak bere ohled i na jiné aspekty této politiky jako je například ochrana lidských práv a postavení České republiky v rámci mezinárodního systému.

I další resorty mají svůj podíl na implementaci imigrační politiky, resp. její aspekty. Ministerstvo práce a sociálních věcí se podílí na integraci cizinců na pracovním trhu a Ministerstvo průmyslu a obchodu registruje poptávku firem po různé úrovni a typu kvalifikace pracovní síly ze zahraničí.

b. Politické strany – je migrace diskutována jako politické téma?

Téma migrace se v předvolebních programech politických stran téměř nevyskytuje. Nerozděluje strany na pravicové a levicové ani jim nevyhrává volby. Může se ovšem na volebním výsledku odrazit negativně v případě komunikačního nezvládnutí. Dvě největší strany, před parlamentními volbami na podzim 2013, na opačném konci spektra - ČSSD a TOP 09 – považovaly [v pořadu Českého rozhlasu](#) imigrační politiku za dostatečně restriktivní a neuvažovaly o zásadní změně.[28]

V programu [ČSSD](#) pro parlamentní volby v roce 2013 se téma migrace vůbec nevyskytuje. V sekci Ekonomika je zařazen pouze bod „Nebudeme tolerovat žádné formy nelegálního zaměstnávání“[29], pod který by se zřejmě dala zařadit i jedna z podotázek tématu migrace, tedy nelegální zaměstnávání cizinců. V sekci Společnost se ČSSD věnovala velmi stručně i otázce členství v Evropské unii. Zmínila ovšem pouze velmi obecný příslib hlubší integrace, zlepšení čerpání finančních prostředků a vstup do eurozóny.[30] Dovolává se své historie svázané s ochranou práv občanů, ale dává je do souvislosti s ekonomickým rozvojem.[31] Na jiných místech se k otázce lidských práv nevyjadřuje.

Ačkoliv ani v programu [ANO](#) nefiguruje přímo imigrace do EU, označuje strana nekontrolovatelnou migraci za zdroj mezinárodního terorismu.[32] Také se ANO hlásí k „[spoluzodpovědnosti za Evropu, svět a za lidská práva](#)“.

[33]

[KDU-ČSL](#) jako jediná parlamentní strana zařadila do svého volebního programu otázku migrace a to do sekce Právo na život v bezpečí. Konkrétně se zabývá důsledky migrace a slibuje na jednu stranu vstřícný přístup vůči těm, kteří mají podle mezinárodního práva nárok na azyl, kterým poskytne pozitivní motivaci ve formě trvalého pobytu, občanství nebo pracovního povolení. Na druhou stranu žádá důsledné potírání nelegální migrace.[34]

[KSCM](#) se ve svém parlamentním programu nevěnuje ani otázce migrace ani Evropské unie.[35]

[TOP 09](#) ve svém programu nezmiňuje migraci ani závazky vyplývající ze členství v Evropské unii. O lidských právech mluví v souvislosti s občany ČR (občanská práva) nebo s částmi světa, kde jsou tato práva porušována.[36]

ODS se ve svém [volebním programu před parlamentními volbami z roku 2013](#) otevřeně hlásí k restriktivnímu přístupu k migraci: „Migrační politika musí být přínosná pro Českou republiku. Považujeme v této oblasti za důležité přijímat pouze tolik cizinců, kolik jich jsme schopni integrovat, ulehčovat podmínky vstupu těm, kteří jsou přínosem, a naopak zpříšňovat podmínky těm, kterým jde jen o zneužívání našeho zdravotního a sociálního systému.“[37] V rámci [programu k volbám do evropského parlamentu](#) se ODS vyjádřila k imigračním kvótám a striktně odmítla zavedení „kvót, podle nichž by byli imigranti ze třetích zemí rozdělováni do jednotlivých členských států Unie“.[38] K otázce migrace se vyjadřovali politici ODS v rámci svých osobních příspěvků velmi [restriktivně](#) a [opatrně](#). [39]

Ostrejší vyjádření vůči migraci se objevila pouze v programech menších a nových stran, z nichž některé ovšem překročily 5% hranici při volbách do Poslanecké sněmovny. Jedná se především o [Úsvit přímé demokracie](#) Tomia Okamury, který chce „přísné podmínky imigrační politiky České republiky“. Odmítá příchod nepřizpůsobivých imigrantů a náboženských fanatiků.[40] Imigranty Tomio Okamura vidí převážně jako nezákonně zaměstnané Ukrajince zneužívající sociální systém České republiky.[41] Postavil svůj politický argument na nepravdivých skutečnostech a svoji rétorikou zbavuje politickou debatu faktického základu.

Ani [v programovém prohlášení vlády](#), které koaliční strany představily 14. 2. 2014, se problematika imigrace nevyskytuje.[42] Postoj české vlády k imigraci lze tedy odhadovat pouze podle programů jednotlivých koaličních stran, které se ovšem odlišují, případně neexistují.

Absence jasného a veřejnosti srozumitelného politického zadání v oblasti migrace jistě nelze vnímat jako pozitivní. Strany, které nekomunikují svůj názor s veřejností a neúčastní se veřejné debaty na toto téma, přenechávají její formování okrajovým populistickým stranám. Můžeme zde nastolit i otázku legitimacy přijímaných rozhodnutí, která nebyla konzultována s voliči prostřednictvím předvolebních kampaní a voleb.

4. Možnosti českého přístupu k imigraci do EU

K současnému výraznému migračnímu tlaku na EU lze přistoupit různým způsobem a k dispozici je řada více či

méně ověřených nástrojů. Následuje výčet některých možných opatření, jejichž uplatnění se vzájemně nevylučuje, ale spíše doplňuje a politická volba spočívá vlastně v určení jejich vzájemného poměru a důležitosti.

a. Spolupráce se třetími zeměmi

Jako partnera při tvorbě imigrační politiky vidí EU třetí země, ze kterých migranti do EU přichází. Snaží se o aktivní spolupráci v rámci projektu “Global Approach to Migration and Mobility” (GAMM). Ten má za cíl zvládat migrační toky efektivně a v partnerství se třetími zeměmi.

[Rada EU](#) vidí spolupráci se třetími zeměmi jako klíčovou a nastínila strategii a priority pro současnou evropskou migrační politiku. Jako problematické vidí oblasti západní Afriky, východní Afriky, severní Afriky a regionu sousedícího se Sýrií. V těchto zemích se má EU snažit například o společné omezení nelegální migrace po moři, posilování jejich kapacit na hranicích, budování právního státu a bezpečné vlády.[\[43\]](#) Zaměření EU na tyto země reflektuje země původu velké části migrantů na evropské úrovni, nereflektuje nicméně potřeby České republiky, pro kterou tyto geografické oblasti nepředstavují zásadní zdroj migrantů a žadatelů o azyl. Na Českou republiku se orientují spíše cizinci z východní Evropy a ČR by tuto skutečnost měla reflektovat. Mnohé z iniciativ na evropské úrovni jsou aplikovatelné i pro ČR a její spolupráci se třetími zeměmi východní Evropy. I v této oblasti můžeme mluvit o společném zájmu zemí Visegrádské čtyřky a nabízí se tedy možnost spolupráce ve středoevropském prostoru.

b. Dohody o zpětném přebírání osob

Každý neúspěšný žadatel o azyl nebo cizinec, který na území ČR pobývá bez patřičných dokladů, musí být podroben dobrovolnému nebo nucenému návratu. Návratová politika je nezbytným nástrojem účinné migrační politiky, který zajistí způsob, jakým nelegální migranti mohou opustit Českou republiku. Readmisní smlouvy představují jeden z předpokladů efektivní realizace nuceného návratu osob do země jejich původu. Česká republika sjednává jednak bilaterální readmisní smlouvy a jednak se podílí na přijímání readmisních smluv na evropské unii.[\[44\]](#) V průběhu roku 2013 česká strana převzala podle readmisních dohod 544 osob a v meziročním srovnání je vykázán vysoký nárůst, a to o 193 osob (tj. +55,0 %). Sousední státy od českých orgánů převzaly 83 osob (-12 osob, tedy -12,6 %).[\[45\]](#)

Bilaterální dohody má ČR uzavřené s některými zeměmi střední a východní Evropy a dále například s Vietnamem, Kanadou nebo Švýcarskem, celkem je jich uzavřeno 15 a jedná se o dalších dvou.[\[46\]](#) Na evropské úrovni je uzavřeno 13 smluv a jedná se o několika dalších. Smlouvy na evropské úrovni jsou uzavřeny především se státy východní Evropy a Balkánu spolu například s Pákistánem, Gruzii nebo Hongkongem.[\[47\]](#) Rozhodně tedy smlouvy nepokrývají ani zdaleka všechny problematické regiony a je zde prostor pro vyjednávání dalších smluv s ohledem na zájmy české i evropské.

c. Dobrovolné návraty

Česká republika dává možnost cizincům pobývajícím na jejím území ilegálně opustit zemi dobrovolně a navrátit se do své vlasti. ČR může cizince o dobrovolné opuštění požádat na základě cizineckého zákona a v určitých případech, upravených mj. zákonem o azylu, může nést náklady spojené s dobrovolným návratem. Tato agenda je v gesci Ministerstva vnitra a vykonává se ve spolupráci s Mezinárodní organizací pro migraci (IOM). Nucené i dobrovolné návraty jsou tématem i na evropské úrovni. [Rada EU](#) podporuje praktickou spolupráci se třetími zeměmi.^[48]

Při realizaci dobrovolného návratu ČR poskytuje žadatelům bezplatný nákup letenky nebo jízdenky do cílové země, přímou asistenci při odjezdu, poradenství nebo příspěvek na dopravu do požadovaného místa, v případě, že není možné zajistit dopravu do požadované země. Nejedná se o žádnou zásadní položku v rozpočtu České republiky. Náklady spojené přímo s dopravou do cílové země musí navíc cizinec z poloviny České republiky nahradit. Dokud se tak nestane, nemůže mu být umožněn vstup na české území. Výjimkou mohou být neúspěšní žadatelé o azyl, kde Ministerstvo vnitra může nést náklady spojené s transportem. Jednalo se nejčastěji o následující cílové země návratu - Ukrajina, Mongolsko, Vietnam, Rusko a Srbsko. Ministerstvo vnitra spolupracuje s IOM, která podává bezplatné poradenství pro cizince, kteří se ocitli v obtížné situaci.

Za rok 2013 bylo poskytnuto v souvislosti s dobrovolným návratem poradenství 238 cizincům, z toho se 190 na základě poskytnutého poradenství rozhodlo pro dobrovolný návrat do země původu. Realizace dobrovolného návratu byla provedena u 148 cizinců. Více než 75 % cizinců, kteří se pro návrat rozhodli, tedy skutečně ze země vycestovali.^[49]

d. Ochrana vnějších hranic a pravomoci Frontexu

Nedílnou součástí imigrační politiky je ochrana hranic. Vzhledem ke skutečnosti, že Česká republika nemá žádné pozemní hranice se třetími zeměmi, nemusí aktivně své hranice chránit. Pokud cizinci na území ČR poprvé vstoupí do Schengenského prostoru, děje se tak pouze na českých mezinárodních letištích. To ovšem nezbavuje Českou republiku závazků vůči ochraně evropských vnějších hranic. V současné době se ČR nachází v roli člena, který má podíl na výhodách plynoucích z umístění uvnitř Schengenského prostoru, ale nepodílí se aktivně na nákladech, které jsou s ochranou vnějších hranic spojeny.

Česká republika si musí nejdříve položit otázku, jak by měla taková ochrana vypadat. V době, kdy se na evropské úrovni vede debata o úloze Frontexu, vzniku společných pohraničních jednotek a způsobu zvládnutí krize ve Středozemním moři, by měla ČR zaujmout pozici, která bude reflektovat její zájmy. [Rada EU](#) považuje posílení ochrany vnějších hranic za životní zájem všech členských států a volá po neodkladném zahájení operace Triton v centrálním Středozemí. Ta naváže na operaci Mare Nostrum, která byla ukončena, a zapojí se do ní některé členské státy EU.^[50] Chápe také jako zásadní stálé posílení rozpočtu agentury Frontex.^[51]

e. Možnosti solidarity v rámci EU

Na evropské úrovni se v současné době věnuje velký prostor politicky citlivé debatě o solidaritě mezi členskými státy. Státy, které vnímají, že na nich leží nepřiměřená zátěž spojená s velkým množstvím nelegálních přistěhovalců, žádají zbytek Evropské unie o projev solidarity a sdílení tohoto břemene. Podstatné je udržet tuto debatu na faktické úrovni a na rovině reálných čísel. Prvky solidarity byly na evropské úrovni představeny se zavedením Společného evropského azylového systému a agentury Frontex. Solidarita je částečně zajištěna mezi členskými státy pomocí Dublinských kritérií, vnitrouijních relokací i evropského Azylového, migračního a integračního fondu. Současná azylová krize nicméně ukázala, že aktuální nastavení není dostačující i s ohledem na budoucnost, ve které EU bude patrně muset absorbovat vyšší počty migrantů a azylantů než nyní. Členské státy nyní diskutují o tom, jaké nastavení solidarity a sdílení finanční i kapacitní zátěže by umožnilo prohloubit program humanitárního přesídlování z konfliktem postižených oblastí do zemí Evropské unie. Dva možné způsoby, jakými se vypořádat s touto krizí, jsou sdílet finanční náklady na přijetí a zaopatření azylanta a ochranu hranic nebo sdílet samotné uprchlíky pomocí vnitrouijních relokací.

Finanční solidarita

Současná evropská politika má za cíl především zabránit uprchlíkům překročit evropské hranice. Zároveň pomocí fondů finančně podporuje ty země, do kterých žadatelé o azyl vstoupí ihned po překročení hranic. Do budoucna počítá Rada EU s posílením rozpočtu Frontexu i dalšími programy, které budou vyžadovat financování z Evropské unie. I samotné zvyšování počtu uprchlíků klade na dotčené státy finanční nároky. Při absenci dostatečných prostředků dojde ke střetu závazků, které si dala Evropská unie i Česká republika v oblasti ochrany lidských práv, a reality odmítání uprchlíků. I pokud odhlédneme od otázky lidských práv a odpovědnosti evropských států, vzrůstající počet syrských uprchlíků nabourává už tak vratkou stabilitu regionu a může přerůst v bezpečnostní problém. Pro stanovení příspěvku k vyrovnání této zátěže je nutné stanovit kritéria, která by byla spravedlivá a reflektovala reálnou možnost států přispět. I zde by si měla Česká republika ujasnit, jestli stojí o výpočet na základě HDP na hlavu nebo má jiné preference, které by mohla propagovat na evropské úrovni. Některé státy, včetně České republiky, mohou mít oprávněné obavy o efektivitu využití poskytnutých prostředků.

Přebírání uprchlíků

Druhou variantou sdílení zátěže, kterou pro evropské státy představují uprchlíci, je jejich relokace v rámci Unie. Ohledně přebírání uprchlíků mluvíme o dvou režimech – přesídlení a relokaci. V případě přesídlení se jedná o přemístění azylantů ze země azylu do třetí země. V kontextu Evropské unie se jím chápe přesun ze země mimo EU do členského státu. Děje se tak skrze struktury Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO) a European Resettlement Network v koordinaci s UNHCR a IOM.[52] Česká republika se účastní tohoto programu a k jeho provedení přijala česká vláda v roce 2008 [Koncepti národního přesídlovacího programu](#). [53] V posledních

letech přijala ČR například [desítky uprchlíků z Barmy](#).^[54] Finančně se na nákladech podílí i Evropská unie pomocí [Azylového, migračního a integračního fondu](#).^[55] V rámci Evropy je velmi aktivním státem Německo, které se zavázalo přijmout větší počet syrských uprchlíků, v současné době umožní vstoupit 20 tisícům uprchlíků a pro rok 2015 půjde pravděpodobně o ještě [větší číslo](#).^[56] [Rakousko](#) také zvedlo své kvóty z původních 500 míst na 1500 míst pro syrské uprchlíky.^[57]

Relokací neboli přemísťováním rozumíme přesun uprchlíků z jednoho členského státu do jiného, je to tedy proces odehrávající se v rámci Evropské unie. Je nástrojem solidarity a sdílení zátěže, kterou nesou členské státy s větším počtem uprchlíků. V současnosti funguje program relokací pro uprchlíky z Malty ([EUREMA](#)), v rámci něhož vybrané členské státy přislíbily převzít celkově stovky uprchlíků, ve výsledku se ovšem jednalo o jednotlivce až desítky osob.^[58] Česká republika se tohoto programu v roce 2013 neúčastnila. V případě snahy zvládnout současnou krizi by se muselo jednat o mnohem větší číslo, aby byl program přemísťování efektivní. Klíčovým je ochota uprchlíka nechat se přemístit, která v mnohých případech chybí.^[59] Mechanismus, který by uprchlíky přemístil do jiného členského státu i bez jejich souhlasu, by byl jen stěží v souladu s lidskoprávními závazky České republiky i Evropské unie. Při dobrovolné relokaci by se Unie ovšem vystavovala riziku, že uprchlíci budou upřednostňovat pouze skupinu států, kterou budou chápat jako ekonomicky vyspělou a vhodnější pro jejich další život, tak jak se to děje i v současné době. Tento mechanismus tedy zatím zdaleka není rozpracován do praktických detailů a důsledků.

Co může ČR nabídnout v rámci unijní solidarity

Česká republika vychází ze současné krize bez větších problémů. Nezvyšil se zásadním způsobem počet žadatelů o azyl a nemusíme chránit naše hranice jako vnější hranice EU. Má tak v Evropské unii pozici člena, který sbírá výhody, ale přímo se o ně nezasluhuje. Tato pozice je nicméně neudržitelná a Česká republika by měla přijít s takovou politikou, která jí umožní zapojit se do zvládání azylové krize v Evropě. Měla by si odpovědět na otázku, co může nabídnout a jaká řešení podporovat dříve, než bude rozhodnuto bez ní.

Rada EU zdůrazňuje ve svých vyjádřeních, že se snaží o překonání polarizace mezi solidaritou a odpovědností. Jen těžko ovšem může chtít, aby takto začaly přemýšlet i jednotlivé členské státy, kterých se otázka přílivu uprchlíků přímo týká. Přesto lze vidět určitý posun ve vnímání této polarizace a Itálie se v dokumentech vydaných v rámci svého předsednictví vyjadřuje opatrněji než dříve. I severní státy začínají hovořit o solidaritě a například [Německo](#) se k ní postavilo velmi aktivně, když nabídlo přesídlení syrských uprchlíků na své území.^[60] Česká republika musí zvážit, jestli může také nabídnout takové řešení a jestli na něj má dostatečné kapacity. Nicméně při současném počtu azylantů, o něco málo přesahujícího dva tisíce, si lze jen těžko představit, jak by ČR kapacitně a finančně zvládala přesídlení nebo relokaci výrazně většího počtu uprchlíků.

Integrace azylantů

Česká republika nemá na svém území takový počet cizinců, jako některé další země. Přesto má větší procento cizinců než jí příbuzné státy Visegrádské čtyřky. Od cizinců, kteří v České republice dlouhodobě pobývají, se očekává ze strany společnosti určitá míra integrace, která je předmětem legislativní úpravy na úrovni vlády. V roce

2000 byla přijata [Konceptce integrace cizinců](#), ke které je každý rok přijímána Zpráva o realizaci Konceptce. Na přípravě těchto dokumentů se podílí řada resortů a dalších aktérů.[\[61\]](#)

V oblasti [integrace úspěšných žadatelů o azyl](#) funguje v současné době Státní integrační program pro integraci azylantů. Do programu je zahrnuta pomoc azylantům při zajištění bydlení, výuce českého jazyka a uplatnění na trhu práce. V případě bydlení se jedná o finanční příspěvek na nájemné obecních i soukromých bytů i úhradu pobytu azylantů v zařízeních sociální péče. Mají také možnost navštěvovat bezplatný jazykový kurz českého jazyka. Ministerstvo vnitra spolupracuje v této oblasti s řadou nestátních neziskových organizací.[\[62\]](#) Úspěšné zapojení přijatých migrantů, včetně azylantů, je nezbytné pro efektivní fungování migrační politiky. Reaguje také na skutečnost, že se z České republiky stává více cílová země, než pouze tranzitní.

[1] Ministerstvo vnitra, „Migrační a azylová politika České republiky“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.mvcr.cz/clanek/migracni-a-azylova-politika-ceske-republiky-470144.aspx?q=Y2hudW09MO%3d%3d>.

[2] Zásady jsou přílohou k usnesení vlády České republiky ze dne 13. ledna 2003 č. 55 + Pk účinnosti Konceptce integrace cizinců na území České republiky a další rozvoj této konceptce po vstupu České republiky do Evropské unie.

[3] Český statistický úřad, „Polovina cizinců v ČR má trvalý pobyt“ [citováno 11. listopadu 2014] http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/polovina_cizincu_v_cr_ma_trvaly_pobyt_20140213

[4] Ministerstvo vnitra, Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2013 (Praha, 2014).

[5] Ibid.

[6] Ibid.

[7] Ibid.

[8] Eurostat, „Asylum and new asylum applicants - annual aggregated data“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tps00191&plugin=1>.

[9] UNHCR, „2014 Syria Regional Response Plan“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.unhcr.org/syriarrp6/>

[10] Eurostat, „Asylum applicants and first instance decisions on asylum applications: second quarter 2014“ [citováno 11. listopadu 2014] http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-QA-14-011/EN/KS-QA-14-011-EN.PDF.

[11] Eurostat, „Asylum applicants and first instance decisions on asylum applications: second quarter 2014“.

[12] Migration Policy Centre at the European University Institute, „Syrian Refugees“ [citováno 11. listopadu 2014] http://syrianrefugees.eu/?page_id=148.

[13] The Economist, „Tidal wave. More horrific deaths in the Mediterranean.“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.economist.com/news/europe/21606301-more-horrific-deaths-mediterranean-tidal-wave>.

[14] German Federal Foreign Office, „Berlin Communiqué of the "Conference on the Syrian Refugee Situation – Supporting Stability in the Region on 28 October, 2014.“ [citováno 11. listopadu 2014] http://www.auswaertiges-amt.de/EN/Infoservice/Presse/Meldungen/2014/141028-Berliner_Erklaerung.html?nn=687154.

[15] Eurostat, „Asylum applicants and first instance decisions on asylum applications: second quarter 2014“.

[16] Eurostat, „Migration and migrant population statistics,“ [citováno 11. listopadu 2014] http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics

[17] Eurostat, „Asylum applicants and first instance decisions on asylum applications: second quarter 2014“.

[18] Za rok 2013 podalo žádost 707 osob, na Slovensku 440, v Polsku 15 245 a v Maďarsku 18 900 osob. Eurostat, „Migration and migrant population statistics“.

[19] Česká republika a Polsko sdílí velké množství žadatelů pocházejících ze zemí východní Evropy, Slovensko a Maďarsko mají společné žadatele z Afghánistánu a jiných konfliktních oblastí. Eurostat, „Asylum applicants and first instance decisions on asylum applications: second

quarter 2014“.

[20] Visegrad Group, „Migration,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.visegradgroup.eu/migration/migration>

[21] Jean-Claude Juncker, „A New Start for Europe: My Agenda for Jobs, Growth, Fairness and Democratic Change,“ [citováno 11. listopadu 2014] http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_en.pdf#page=10.

[22] European Commission, „Fundamental Rights: the Pillar for EU Migration Policy. Speech by Dimitris Avramopoulos,“ [citováno 11. listopadu 2014] http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-14-1601_en.htm.

[23] Emiliano Alessandri, Nicole Koenig a Marco Siddi, „Priorities and Challenges of the 2014 Italian EU Presidency,“ Documenti IAI 14, 07 (2014).

[24] Cizinci v České republice, „Koncepční a politické dokumenty ČR,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.cizinci.cz/index.php/pravo/dokumenty-cr/47-dokumenty-cr>.

[25] Ministerstvo vnitra České republiky, „Migrační politika České republiky,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.mvcr.cz/clanek/migrace-novy-clanek-890951.aspx>.

[26] Zásady jsou přílohou k usnesení vlády České republiky ze dne 13. ledna 2003 č. 55 + Pk účinnosti Koncepce integrace cizinců na území České republiky a další rozvoj této koncepce po vstupu České republiky do Evropské unie.

[27] German Federal Foreign Office, „Berlin Communiqué of the "Conference on the Syrian Refugee Situation – Supporting Stability in the Region on 28 October, 2014“.

[28] Marek Čaněk, „Od vstřícné důslednosti k nepřizpůsobivým imigrantům? Analýza tématu mezinárodní migrace v programech politických stran před volbami do Poslanecké sněmovny,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/od-vstricne-duslednosti-k-neprizpusobivym-imigrantum-analyza-tematu-mezinarodni-migrace-v-programech-politickych-stran-pred>

[29] ČSSD, „Volební program ČSSD. Volby do Poslanecké sněmovny PČR 25. - 26. 10. 2013,“ [citováno 11. listopadu 2014] http://www.cssd.cz/data/files/volebni_program.pdf, str. 14.

[30] ČSSD, „Volební program ČSSD. Volby do Poslanecké sněmovny PČR 25. - 26. 10. 2013,“ str. 33.

[31] ČSSD, „Volební program ČSSD. Volby do Poslanecké sněmovny PČR 25. - 26. 10. 2013,“ str. 32.

[32] ANO Politické hnutí, „Resortní program,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.anobudelip.cz/cs/o-nas/program/volby-2013/resortni-program>.

[33] ANO Politické hnutí, „Východiska Programová východiska aneb ANO České republiky,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.anobudelip.cz/cs/o-nas/program/volby-2013/vychodiska>.

[34] KDU-ČSL, „Volební program KDU-ČSL 2013-2017,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://volby.kdu.cz/getmedia/0bb4631e-0fb2-478e-9d17-eea3ffd840df/KDU-CSL--Volebni-program-2013-2017.pdf.aspx>, str. 12.

[35] KSČM, „Volební program,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.kscm.cz/politika-kscm/volebni-program>.

[36] TOP 09, „Volby 2013 do Poslanecké sněmovny,“ [citováno 11. listopadu 2014] http://www.top09.cz/files/soubory/volebni-program-2013-do-poslanecke-snemovny_894.pdf.

[37] ODS, „Volební program,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.ods.cz/docs/programy/volebni-program-2013.pdf>.

[38] ODS, „Volby do Evropského parlamentu 2014,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.ods.cz/docs/programy/program-volbyEP2014-velky.pdf>.

[39] Jana Černochová, „Proč je politik, který řekne, že Evropa doplácí na svůj multikulturalismus, omarkován jako nacionalista?,“ <http://www.ods.cz/clanek/5951-proc-je-politik-ktery-rekne-ze-evropa-doplaci-na-svuj-multikulturalismus-omarkovan-jako-nacionalista>. Jaroslav Salivar, „Migrace v bodě nula,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.pravybreh.cz/2014/10/20/jaroslav-salivar-migrace-v-bode-nula>.

[40] Úsvit přímé demokracie, „Program hnutí,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.hnutiusvit.cz/program-hnuti>.

[41] Marek Čaněk, „Od vstřícné důslednosti k nepřizpůsobivým imigrantům? Analýza tématu mezinárodní migrace v programech politických stran před volbami do Poslanecké sněmovny“.

[42] Vláda České republiky, „Programové prohlášení vlády ČR,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/dulezite-dokumenty/programove-prohlaseni-vlady-cr-115911>.

[43] Council conclusions on "Taking action to better manage migratory flows", Justice and Home Affairs Council meeting, 10 October 2014 http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/145053.pdf

[44] Ministerstvo vnitra, Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2013 (Praha, 2014).

[45] Ibid.

[46] Ibid.

[47] Ibid.

[48] Rada Evropské unie, „Osmnáctiměsíční program Rady (1. července 2014 – 31. prosince 2015),“ 10948/14, <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=CS&f=ST%2010948%202014%20INIT>.

[49] Ministerstvo vnitra, Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2013 (Praha, 2014).

[50] Asylum Information Database, „Operation Mare Nostrum to end - Frontex Triton operation will not ensure rescue at sea of migrants in international waters,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.asylumineurope.org/news/13-10-2014/operation-mare-nostrum-end-frontex-triton-operation-will-not-ensure-rescue-sea>.

[51] Council conclusions on "Taking action to better manage migratory flows", Justice and Home Affairs Council meeting, 10 October 2014.

[52] European Resettlement Network, „Resettlement, Relocation or Humanitarian Admission?! We explain the terminology...“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.resettlement.eu/page/resettlement-relocation-or-humanitarian-admission-we-explain-terminology>.

[53] Ministerstvo vnitra ČR, „Koncepte národního přesídlovacího programu a přesídlení skupiny barmských uprchlíků z Malajsie v rámci pilotního přesídlovacího programu,“ [citováno 11. listopadu 2014] www.mvcr.cz/soubor/koncepte-presidlovaciho-pgm-pdf.aspx

[54] Ministerstvo vnitra ČR, „Realizace pilotního programu přesídlení barmských uprchlíků z Malajsie – přilet druhé skupiny uprchlíků,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.mvcr.cz/clanek/realizace-pilotniho-programu-presidleni-barmських-uprchliku-z-malajsie-prilet-druhe-skupiny-uprchliku.aspx>.

[55] European Comission, „Asylum, Migration and Integration Fund (AMIF),“ [citováno 11. listopadu 2014] http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/asylum-migration-integration-fund/index_en.htm.

[56] UNHCR, „UNHCR welcomes Germany's decision to extend Humanitarian Admission Programme to an additional 10,000 Syrian refugees,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.unhcr.org/539afe256.html>.

[57] Austrian Times, „Austria to house a further 1000 Syrian refugees,“ [citováno 11. listopadu 2014] http://austriantimes.at/news/General_News/2014-04-21/50759/Austria_to_house_a_further_1000_Syrian_refugees.

[58] European Resettlement Network, „Resettlement, Relocation or Humanitarian Admission?! We explain the terminology...“.

[59] European Asylum Support Office, „Annual Report Situation of Asylum in the European Union 2013,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/EASO-AR-final1.pdf>.

[60] German Federal Foreign Office, „Berlin Communiqué of the "Conference on the Syrian Refugee Situation – Supporting Stability in the Region" on 28 October, 2014,“ [citováno 11. listopadu 2014] http://www.auswaertiges-amt.de/EN/Aussenpolitik/RegionaleSchwerpunkte/NaherMittlererOsten/syriarefugeeconference/uebersicht_node.html.

[61] Ministerstvo vnitra České republiky, „Integrace cizinců na území ČR,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.mvcr.cz/clanek/integrace.aspx>.

[62] Ministerstvo vnitra České republiky, „Integrace azylantů,“ [citováno 11. listopadu 2014] <http://www.mvcr.cz/docDetail.aspx?docid=35703&docType=&chnum=2>.

© **Evropské hodnoty o.s. 2014**

Think-tank Evropské hodnoty je nevládní instituce, která prosazuje zvyšování politické kultury v České republice i na evropské úrovni.

Politikům předkládáme odborná doporučení a systematicky sledujeme a hodnotíme jejich práci. Za základní prvky vysoké politické kultury považujeme aktivní občany, zodpovědné politiky a soudržnou společnost, která sdílí hodnoty svobody a demokracie.

Od roku 2005 se jako nevládní nezisková organizace, která není spojena s žádnou politickou stranou, věnujeme výzkumné a vzdělávací činnosti. Vedle vydávání odborných publikací a komentářů pro média, pořádáme konference, semináře a školení pro odbornou i širší veřejnost. Na svých akcích zprostředkováváme dialog mezi politiky, odborníky, novináři, podnikateli i studenty.

ODPOVĚDNÉ VLÁDNUTÍ • SEBEVĚDOMÝ ZÁPAD • EVROPSKÁ INTEGRACE

VNITŘNÍ BEZPEČNOST • VITÁLNÍ EKONOMIKA

THINK-TANK EVROPSKÉ HODNOTY

Vltavská 12, 150 00 Praha 5

+420 210 088 877

info@evropskehodnoty.cz

www.evropskehodnoty.cz

facebook.com/Evropskehodnoty